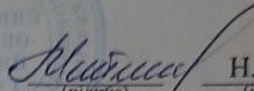

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНЖЕНЕРНИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ім. Ю.М. ПОТЕБНІ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИСМНИЦТВА ТА ФІНАНСІВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

(підпис)

Н.Г. Метеленко
(ініціали та прізвище)

«02» вересня 2022 р.

МОДЕЛЮВАННЯ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності **051 Економіка**
освітньо-професійна програма «**Інформаційна економіка**»

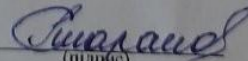
Укладач **Глушевський В.В.** доктор економічних наук, доцент, професор кафедри
інформаційної економіки, підприємництва та фінансів

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри інформаційної
економіки, підприємництва та фінансів
Протокол № 1 від "21" серпня 2022 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

О.О. Шапуров
(ініціали, прізвище)

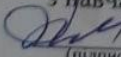
Ухвалено науково-методичною радою
Інженерного навчально-наукового
інституту ім. Ю.М. Потебні ЗНУ
Протокол № 1 від "02" вересня 2022 р.
Голова науково-методичної ради
ІННІ ім. Ю.М. Потебні ЗНУ

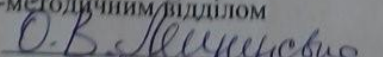

(підпис)

Т.А. Шарапова
(ініціали, прізвище)

Погоджено

з навчально-методичним відділом

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
Спеціальність 051 Економіка	Загальна кількість годин – 90	Цикл дисциплін: Професійної підготовки освітньої програми	
		Семестр:	
		2-й	2-й
Освітньо- професійна програма Інформаційна економіка	Змістових модулів – 4	Лекції	
		12 год.	4 год.
		Лабораторні	
		24 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	80 год.
Рівень вищої освіти: магістерський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Моделювання наукових текстів» є формування наукового світогляду магістрів з урахуванням принципів етичної та академічної доброчесності, засвоєння ними теоретичних знань і практичних умінь для написання та оформлення текстів наукових публікації, покращення якісного рівня виконання кваліфікаційних робіт, підготовки до майбутньої наукової і професійної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Моделювання наукових текстів» є такі:

- усвідомити базові сентенції наукової мовної культури (у тому числі сучасні іноземні практики);
- ознайомитися з теоретичними методами і прикладними аспектами структурування наукового тексту, зі специфікою його моделювання (конструювання) та оформлення з урахуванням нормативних вимог;
- набути вмінь пошуку та збору наукової інформації з метою її впорядкування та оформлення у вигляді проблемного реферату, аналітичного огляду, наукового відгуку тощо;
- виробити навички професійного оформлення кваліфікаційної роботи магістра та наукових публікацій з урахуванням специфіки освітньої програми «Інформаційна економіка», а також застосування текстової компетентності у науковій сфері спілкування під час презентацій, наукових диспутів, захистів результатів наукових досліджень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання (знання, уміння тощо) та компетентності:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
Загальні компетентності: – ЗК1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї (креативність). – ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між економічними явищами та процесами. – ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), вести професійну комунікацію. – ЗК7. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань (мотивів) і принципів академічної доброчесності. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: – СК4 Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.	Методи: Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми). Словесні методи (лекція, пояснення, робота з підручником). Практичні методи (творчі завдання, контрольні, складання схем і алгоритмів). Логічні методи (індуктивні, дедуктивні, створення проблемної ситуації). Проблемно-пошукові методи (репродуктивні). Метод формування пізнавального інтересу (навчальна дискусія, створення цікавих ситуацій). Дослідницький (самостійна робота, проекти).
Програмні результати навчання: – ПРН1. Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем (у т.ч. на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові). – ПРН3. Демонструвати навички вільного спілкування в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами усно та письмово. – ПРН5. Демонструвати високу соціальну відповідальність і дотримання принципів академічної доброчесності. – ПРН10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.	Методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, програмований, ситуаційно-практичний, із застосуванням інформаційно-комунікативних технологій). Контрольні заходи: – теоретичне тестування за змістовим модулем; – виконання письмових практичних завдань, проблемно-орієнтованих кейсів за змістовим модулем.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Моделювання наукових текстів» спирається на результати навчання та компетентності, набуті студентами після вивчення дисципліни «Сучасні тенденції глобалізації», вивчається паралельно з суміжними й пов'язаними з нею дисциплінами «Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою» та «Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці». Набуті при вивченні цієї дисципліни результати навчання та компетентності необхідні студентам при виконанні аналітичних досліджень під час реферування зовнішніх наукових текстів (статей, монографій, відкритих Інтернет - джерел тощо), підготовки власних наукових публікацій, при написанні кваліфікаційної магістерської роботи, а також у подальшій професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наукові тексти.

Базові сентенції наукової мовної культури: вітчизняні та зарубіжні практики. Типи наукових текстів, їх характеристики, основні функції та завдання. Основні вимоги до структури наукових текстів з урахуванням їх різновидів (монографія, стаття, тези, анотація, реферат, відгук тощо). Тематичний класифікатор Journal of Economic Literature (JEL)

Змістовий модуль 2. Методи структурування наукового тексту.

Основні елементи наукових текстів: структура, зміст, функції, вимоги, характерні особливості. Терміни, поняття і категорії, які застосовують у наукових текстах. Відмінність вимог до наукової доповіді (тези) та наукової статті. Основні елементи наукового дослідження під час підготовки кваліфікаційної роботи магістра, які необхідно виявити в процесі структурування наукової статті та/або тезах доповіді.

Змістовий модуль 3. Оброблення наукової інформації.

Основні етапи роботи з літературними джерелами в рамках наукового дослідження, під час підготовки кваліфікаційної магістерської роботи. Види записів, які необхідні під час роботи з науковою літературою. Правила оформлення ілюстративного матеріалу (плакати, слайди) до наукової доповіді. Інформаційно-комунікативні засоби для оформлення, підготовки та проведення презентацій наукових робіт, наукових диспутів, захистів результатів магістерського наукового дослідження.

Змістовий модуль 4. Оформлення бібліографічного опису для списку використаних джерел у наукових текстах.

Основні види бібліографічних посилань. Оформлення результатів наукових досліджень з урахуванням нормативних положень. Система стандартів з інформації бібліотечної та видавничої справи: «ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». Складання розширеної анотації англійською мовою та оформлення бібліографічного опису з використанням романського алфавіту (*References*) з урахуванням вимог міжнародного бібліографічного стандарту APA (American Psychological Association).

4. Структура навчальної дисципліни

№ змістового модуля	Усього годин	Аудиторні (контактні) види занять, год.						Самостійна робота, год.		Система накопичення балів (максимальний бал)				
		Усього		Лекційні		Лабораторні								
		форма навчання										ТЗ*	ЛЗ*	Усього
		о/д	з/дист	о/д	з/дис т	о/д	з/дист	о/д	з/дист					
1	15	6	2	2	1	4	1	9	13	10	5	15		
2	15	12	3	4	1	8	2	3	12	5	10	15		
3	15	8	2	4	1	4	1	7	13	10	5	15		
4	15	10	3	2	1	8	2	5	12	5	10	15		
Усього:	60	36	10	12	4	24	6	24	50	30	30	60		
**ПСК - залік	30							30	30	40		40		
Загалом:	90	36	10					54	80	70	30	100		

*ТЗ, ЛЗ - відповідно теоретичні та лабораторні завдання; **ПСК - підсумковий семестровий контроль

5. Теми лекційних занять

№ ЗМ*	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Наукові тексти	2	1
2	Методи структурування наукового тексту	4	1
3	Оброблення наукової інформації	4	1
4	Оформлення бібліографічного опису	2	1
Разом:		12	4

*ЗМ - змістовий модуль

6. Теми лабораторних занять

№ ЗМ*	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	Наукові тексти	4	1
2	Методи структурування наукового тексту	8	2
3	Оброблення наукової інформації	4	1
4	Оформлення бібліографічного опису	8	2
Разом:		16	24

*ЗМ - змістовий модуль

7. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ *ЗМ	Поточні контрольні заходи (ПКЗ)		Критерії оцінювання	Усього балів
	вид ПКЗ	зміст ПКЗ		
1	2	3	4	5
1	**ТЗ №1 - Опитув.	<i>Питання для підготовки:</i> знання різновидів наукових текстів, їх структурної будови; ідентифікація тематичних напрямів згідно з JEL	<i>Опитування проводиться</i> під час лекційних занять з метою стимулювання системного та креативного мислення у студентів (до 10 балів)	10
	**ПЗ 1 - Ситуац. кейс	ПЗ №1 у формі ситуаційного кейсу (СК). Вимоги до виконання та оформлення СК***.	Завдання СК оформлюється письмово та оцінюється комплексно. Бальна оцінка залежить від повноти та змістовності звіту, враховує системність і креативність відповідей на запитання - до 5 балів	
Усього за ЗМ 1	2			15
2	ТЗ №2 - Тест	<i>Питання для підготовки:</i> розуміння термінів, понять і категорій, які застосовують у наукових текстах; вимоги до наукових текстів, зміст основних етапів їх моделювання (структуризації)	<i>Тестові питання оцінюються:</i> «правильно»/«неправильно» (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей) - до 5 балів	5
	ПЗ №2 - ЛР	ПЗ №2 у формі лабораторної роботи (ЛР) містить індивідуальне завдання. Вимоги до виконання та оформлення ЛР***.	ПЗ №2 оцінюється комплексно з урахуванням охайності оформлення, правильності одержаних відповідей, застосування раціонального методу розв'язування, повноти відповіді, наявності змістовних висновків - до 10 балів	10
Усього за ЗМ 2	2			15

1	2	3	4	5
3	ТЗ №3 - Тест	<i>Питання для підготовки:</i> основні типи літературних джерел; правила та прийоми оформлення ілюстративного матеріалу (плакати, слайди)	<i>Тестові питання оцінюються:</i> «правильно»/«неправильно» (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей) - до 10 балів	10
	ПЗ №3-ЛР	ПЗ №3 у формі лабораторної роботи містить індивідуальне завдання. Вимоги до виконання та оформлення ЛР***.	ПЗ №3 оцінюється комплексно з урахуванням охайності оформлення, правильності одержаних відповідей, застосування раціонального методу розв'язування, повноти відповіді, наявності змістовних висновків - до 5 балів	5
Усього за ЗМ 3	2			15
4	ТЗ №4 - Тест	<i>Питання для підготовки:</i> основні види бібліографічних посилань; стандарти ДСТУ 8302:2015 (український) та АРА (міжнародний)	<i>Тестові питання оцінюються:</i> «правильно»/«неправильно» (вірною є лише один з альтернативних варіантів відповідей) - до 5 балів	5
	ПЗ №4-ЛР	ПЗ №4 у формі лабораторної роботи містить індивідуальне завдання. Вимоги до виконання та оформлення ЛР***.	ПЗ №4 оцінюється комплексно з урахуванням охайності оформлення, правильності одержаних відповідей, застосування раціонального методу розв'язування, повноти відповіді, наявності змістовних висновків - до 5 балів	10
Усього за ЗМ 4	2			15
Усього за ЗМ 1-4	8			60

*ЗМ - змістовий модуль; **ТЗ, ПЗ - відповідно теоретичне та практичне завдання;

*** - індивідуальні завдання СК і ЛР та приклади їх розв'язування завантажено у системі Moodle ЗНУ за посиланням: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=12188>

8. Підсумковий семестровий контроль

Підсумковим семестровим контролем є залік, який проводиться з використанням дистанційних технологій на корпоративній платформі *СЕЗН ЗНУ Moodle*.

Залік проходить у тестовій формі:

- комплексний тест містить 20 рівнозначних питань з усіх тем змістових модулів №1-4;
- правильна відповідь оцінюється у 2 бали, неправильна - у 0 балів;
- підсумковий контроль вважається складеним, якщо студент набрав від 24 до 40 балів.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Боженко О., Корян Ю., Федорець М. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації. Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: <https://bit.ly/2sGvq5Z>.

2. Горошкіна О. М., Шутова Л. І. Науковий текст: особливості мови та стилю: навчально-методичний посібник для аспірантів. Луганськ: Світанок, 2013. 138 с. URL: <https://bit.ly/3PjZHyр>.

3. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: <https://bit.ly/3iXEBcW>.

4. Ревуцька С.К., Шапран Д.П., Зінченко В.М. Наукова українська мова: конспект лекцій, ступінь магістр. Кривий Ріг. ДонНУЕТ, 2020. 119 с. URL: <https://bit.ly/3VvC6oA>.

5. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. К. : НАДУ, 2008. 184 с. URL: <https://bit.ly/3Fng4pd>.

Додаткова:

1. Гарасим П.М., Журавель Г.П., Журавель П.Я. Методологія та методика економічних досліджень: (виконання та оформлення рефератів, курсових, дипломних і магістерських робіт, тез виступів, статей, дисертацій з економіки та бухгалтерського обліку): навч. посібник для студ. внз. економ. спец. Тернопіль: Видавн. Астон, 2006. 414с. URL: <https://bit.ly/3uJC7Sj>.

2. Глущевський В.В., Мержинський Є.К., Клопов І.О., Хорошун В.В. Кваліфікаційна робота магістра : методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної роботи та проходження виробничої практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка освітньо-професійної програми «Інформаційна економіка». Запоріжжя : ЗНУ. 2022. 118с.

3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с. URL: <https://bit.ly/3YeHNRE>.

4. Патрушева Т.О. Бібліографічні посилання: загальні положення та правила складання (ДСТУ 8302:2015) : презентація. Наук. б-ка НаУКМА. Київ, 2016. URL : <https://www.slideshare.net/naukmalibrary/83022015>.

5. Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій : наказ від 12 січ. 2017 р. № 40. Україна : М-во науки і освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17>.

6. Самофал О.І. Приклади оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015. Наук. б-ка Нац. юрид. ун-ту ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2017. URL : <https://bit.ly/2Fh0mN8>.

7. Шевчук Г.З., Гаврилюк Л.І., Гаврилюк Т.В. Основні вимоги до написання наукової статті : методичні рекомендації. Луцьк : ВІППО, 2016. 76 с. URL: <https://bit.ly/3YcsQzH>.

Інформаційні ресурси:

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016–07– 01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. URL: <https://bit.ly/3Hxzv1l>.
2. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. URL: <http://library.znu.edu.ua/>.
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Український правопис. НАН України; Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні; Інститут української мови. Київ: Наукова думка, 2019. 92 с. URL: <https://2019.pravopys.net/>.
5. Український словник онлайн, тлумачний, російсько-український, орфографічний словник, український словник синонімів, український тлумачний словник, російсько-український словник, енциклопедія, правопис. URL: www.rozum.org.ua.